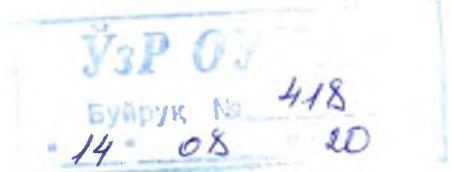

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5A410102-Агрокимё магистратура мутахассислигининг малака
талаблари

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети;
- Ўзагрокимёхимоя АЖ

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» август даги 3 - сонли йигилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» август даги 418-сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРӢЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 410000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш хуқуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишилдири.

МУНДАРИЖА

Т/п		бет
1.	<i>5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислигининг умумий таснифи</i>	4
1.1.	Кўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	<i>5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги малака талабининг кўлланилиши.....</i>	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятлари таснифи</i>	4
1.2.1.	<i>5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари.....</i>	4
1.2.2.	<i>5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари.....</i>	5
1.2.3.	<i>5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари.....</i>	5
1.2.4.	<i>5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари.....</i>	5
2.	<i>5A410102–Агрокимё таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига кўйиладиган талаблар.....</i>	7
2.1.	Умумий компетенциялар.....	7
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
2.3	Касбий квалификациялар.....	8
3.	<i>5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фандастурлари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар.....</i>	8
3.1.	<i>5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фандастурларига кўйиладиган умумий талаблар.....</i>	8
3.2.	<i>5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми.....</i>	9
	Библиографик маълумотлар.....	11

1. 5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи кундузги таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий мuddати 2 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5A410102–Агрокимё** магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари, ўкув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиши ва янгилаши, улар асосида ўкув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул хамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиги, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- магистратура мутахассислигининг ўкув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;
- магистратура битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим ташкилотларига ўқишига кираётган баклавриат битирувчилари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги – тупроқ унумдорлигини саклаш, ошириш, экинларнинг озиқланиши, минерал ва органик ўғитлардан самаради фойдаланиш, ўғитлар ва ҳосилдорликни оширадиган бошка кимёвий воситалардан оқилона фойдаланиш ва тупроқлар муҳофазасини ташкил этишини камраб олади.

1.2.2. 5A410102–Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятининг объектлари:

- тупроқ, ўсимлик ва ўғитлар;
- тупроқ микрофлораси ва микрофаунаси;
- тупроқ хариталари, агрокимёвий хаританомалар;
- тупроқларнинг агрокимёвий хусусиятлари;
- тупроқларни муҳофаза қилиш жараёнлари;
- қишлоқ хўжалигига ишлатиладиган ўғитларни саклаш, ташиш ва қўллаш жараёнлари;
- агрокимёвий ҳизмати;
- ўкув жараёни;

- илмий-тадқиқот жараёни.

1.2.3. Мутахассислик бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий-тадқиқот фаолияти;

- ишлаб чиқариш-технологик фаолияти;

- лойиҳавий-хариталаш ва ерларни баҳолаш фаолияти;

- сервис хизматини кўрсатиш фаолияти;

- ташкилий-бошқарув фаолияти;

- олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларда илмий-педагогик ҳамда ўрта маҳсус, касб-хунар таълим муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда);

- консалтинг хизмати фаолияти ва шу кабиларни ўз ичига олади.

1.2.4. 5A410102-Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:

5A410102-Агрокимё мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, обьектлари ва турларига мувофиқ магистратура битиравчиси қўйидаги касбий вазифаларни бажаришга кодир болиши лозим:

Илмий-тадқиқот фаолияти:

- илмий-тадқиқот муассасаларида ишлаш;

- муайян майдон тупроқларини агрокимёвий хоссаларини ўрганиш бўйича намунавий услублар асосида илмий изланишлар олиб бориш;

- тупроқ хариталари ва агрокимёвий хаританомаларни тузиш ва улардан фойдаланиш;

- экинларнинг озиқланиши, минерал ва органик ўғитлардан самарали фойдаланиш;

- ўғитлар ва ҳосилдорликни оширадиган бошқа воситалардан оқилона фойдаланиш ва тупроқлар муҳофазасини ташкил этиш;

- ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича адабиётлар шарҳини ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;

- илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштирок этиш;

- илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига маколаларни тайёрлаш;

- инновацион кўргазмаларида илмий изланишлар натижаларини намойиш этиш;

- агрокимё соҳасида патентлар олиш бўйича буюртмалар тайёрлаш;

- инновацион ишланмаларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Ишлаб чиқариш-технологик фаолияти:

-қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бошқарип ва бошқа тузилмаларда ишлаш;

-тупроқлар унумдорлигини тиклаш, саклаш ва оширишни режалаштириш ҳамда жорий қилиш;

- ўғитлардан оқилона фойдаланиш;

- ийрик масштабли хариталар ҳамда хаританомаларни тузиш ва бошқарип;

-минерал ва органик ўғитларни қўллашни назорат қилиш.

-ер ресурсларини эрозия, шўрланиш, ботқоқланиш, захарланиш, зичлашиш, дегумификация каби жараёнлардан саклаш;

- ўғитлар, ўсишни ростловчи препаратлари, кимёвий химоя воситаларининг янги турларини жорий қилиш жараёнида амалга ошириладиган тупроқ экспертизалирида қатнашиш;

- муайян тупроқ-иклим шароитларида ўғит қўллаш технологиясини замонавий хизматини ташкил этиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Лойиҳавий-хариталаш ва ерларни баҳолаш фаолияти:

- лойиҳалаш институтларида ишлаш;

- лойиҳа-қидирув ишларини олиб бориш ва бошқа ишлар;

- тупроқларнинг харакатчан фосфор, алмашинувчан калий ва гумус билан таъминланганлиги бўйича агрокимёвий хаританомаларни тузиш;
- ерларни баҳолаш йўрикномалар бўйича балл бонитетини белгилаш;
- тупроқлар унумдорлигини оширишнинг агрокимёвий ва агромелиоратив тадбирларини ишлаб чиқиши **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Сервис хизматини кўрсатиш фаолиятида:

- хизмат кўрсатиш соҳасида меъёрий-хуқуқий хужжатлардан фойдалана олиш;
- тегишли соҳа бўйича сервис хизмати кўрсатиш;
- ўғит сифатини аниқлашда чет эл ва ватанимизда қўлланиладиган усуллари ҳамда асбобларидан фойдаланиш;
- лойиҳа тузишда ИКТ ва компьютер техникасидан фойдаланиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Ташкилий-бошқарув фаолияти:

- меҳнат жамоасига раҳбарлик қилиш;
- ишлаб чиқариш фаолиятида бошқариш сифатини назорат қилиш ва тадбиқ этиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини ва заҳираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб чиқиши;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш **қобилиятларига эга бўлиши керак.**

Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълим муассасаларда илмий-иедагогик ҳамда ўрта маҳсус, касб-хунар таълим муассасаларида педагогик фаолият (ўрнатилган тартибда):

- ўқув фанларини ўқитиш методикасини эгаллаш;
- электрон ўқитиш усулларини эгаллаш;
- олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари агрокимё бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказиши;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ностандарт ўқув машғулотларини ўтказиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик хужжатларни тузиши, тайёрлаш ва расмийлаштириши;
- ўқитилаётган фан бўйича ўқув машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;
- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;
- узлуксиз таълим тизимининг ДТС, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий хужжатларни ишлаб чиқишида иштирок этиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Консалтинг хизмати фаолиятида:

- қишлоқ хўжалик экинларини ҳосилдорлигини оширишда ўғитлар ва кимёвий воситалардан оқилона фойдаланишни ва тупроқлар унумдорлигини ошириш бўйича фермер хўжаликлари ва шахсий томорка эгаларига маслаҳат бериши;
- агрокимёда инновацион ишланмалар бўйича таҳлиллар тузиши;
- агрокимё соҳасида илгор тажрибалар ва фан ютуқлари тўғрисидан маълумотлар излаши ва уларни умумлаштириши ҳамда оммалаштириш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб чиқиши;

- атроф-мухитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш.

2. 5A410102-Агрокимё таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- илмий дунёкарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иктисадий муаммолар ва жараёнларни мустакил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда таш7кил қила олиш;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;
- ўз фаолиятида меъёрий-хукуқий хужжатлардан фойдалана олиши, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, саклаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

2.2. Касбий компетенциялар:

- илмий, амалий тадқиқотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хulosалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳrir қилиш, илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш, илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш кўникмаларига эга бўлиш;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланишини билиш;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашишни билиш;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш кўникмаларига эга бўлиши;
- илмий-тадқиқот муассасаларида ишлаш;
- муайян майдон тупроқларини агрокимёвий хоссаларини ўрганиш бўйича намунавий услублар асосида илмий изланишлар олиб боришни билиш;
- тупроқ хариталари ва агрокимёвий хаританомаларни тузиш ва улардан фойдаланишини билиш;
- экинларнинг озиқланиши, минерал ва маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланиш;
- ўғитлар ва ҳосилдорликни оширадиган кимёвий воситалардан оқилона фойдаланиш ва тупроқлар муҳофазасини ташкил этиш;
- агрокимё соҳасида патентлар олиш бўйича буюртмалар тайёрлашни билиш;
- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бошқариш ва бошқа тузилмаларда ишлаш;
- минерал ва органик ўғитларни кўллашни назорат қилиш.

- кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришувчиларининг буюртмаларини умумлаштириш йўли оркали минерал ўғитларга бўлган талабнинг ҳар йилги прогнозларини шакллантиришда иштирок этиш, минерал ўғитларни таксимланишининг ҳар йилги балансларини ишлаб чиқиш;

- белгиланган назорат ва сигнал майдонларда агрокимё картограммаларни тузган холда, тупроқ ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларидағи оғир металлар, тузлар, пестицидлар ва чуқинди қолдиқлар тўпланган радионуклиидларни таҳлил қилишни билиш;

- лойиха-қидирав ишларини олиб бориш ва бошқа ишларни билиш;

- тупроқларнинг харакатчан фосфор, алмашинувчан калий ва гумус билан таъминланганлиги бўйича агрокимёвий хаританомаларни тузишни билиш;

- ишлаб чиқариш фаолиятида бошқариш сифатини назорат қилиш ва тадбиқ этиш бўйича кўникмага эга бўлиш;

- ишлаб чиқариш жараёнларини ва заҳираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этишни билиш;

- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этишни билиш;

2.3. Касбий квалификациялар:

Агрокимёгар, тупроқшунос, тупроқшунос геоботаник, тупроқ хариталари ва агрохимкартограммаларни тузувчи, илмий-педагог, техник-тупроқшунос, агроном, муҳандис-картограф, ерларни балл бонитетини аниқловчи, ер ўлчовчи, ер-кадастри, тупроқ бонитировкаси, биогиокимёгар, мелиоратор, агрокимёгар экспериментатор, агрозоолог, агрокимёвий сервис хизматчиси, ўғитлар кимё-технологи, ўсимликлар ва тупроқ кимё-технологи, тупроқ биологи, тупроқ агрофизики, тупроқ иклимишуноси, ҳимояланган жой агрокимёгари, ўсимликларни ҳимоя қилиш, қишлоқ хўжалиги уруғчилиги техник назоратчиси, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сифатини назорат қилиш квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фандастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар Умумметодологик фанлар блоки:

миллий ғоя Ўзбекистонни ривожланиш стратегияси бўйича билимлар берилиши; илмий ижод ва тадқиқот методологиясининг аослари, билишнинг умумий усуллари, эмпирик ва назарий тадқиқот усуллари, илмий қонунлар ва қоидалар мантифи, асослаш ва таҳлил қилиш, ахборот тизимлари ва билимларни тақдим қилиш усуллари тўғрисидаги тасаввурлар шакллантириши;

педагогик технологиялар, педагогик маҳорат, нутқ маданияти асослари, таълимнинг тамойиллари ва замонавий усуллари юзасидан асосий билимларни таъминлаши;

мутахассисликка доир бошқа долзарб илмий, илмий-методологик, илмий-техник ахборот ва билимларни, кўникма ва ўқувларини шакллантириши;

амалий хорижий тилни, мутахассисликка йўналтирилган ахборот технологиялари ва тизимларини ўзлаштиришни таъминлаши.

Мутахассислик фанлари блоки:

•муайян мутахассислик бўйича назарий ва амалий билимларни, ўқув ва кўникмаларни шакллантириши;

•мутахассислик бўйича билимлар базасини яратиш, жамлаш ва улардан фойдаланиш кўникмаларини ривожлантириши;

•магистратура мутахассислиги бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш, касб фаолиятининг кўзланган натижаларига эришишда жараёнларни моделлаштириш ва тизимли ёндашиш борасидаги илмий билимлар, амалий ўкув ва кўникмаларни таъминлаши керак.

Танлов фанлари блоки:

Мутахассислик фанларини ўқитиш услуби билими билан таъминлаш; Магистрантларни истеъмолчилар ва бошқаларнинг талабларидан келиб чиқсан ҳолда, мутахассислик фанларнинг замонавий техника ва технологиялар бўйича эришган ютуклари бўйича қўшимча маълумотлар билан таъминлаш.

Илмий фаолият блоки: илмий тадқиқотлар методологияси ўзлаштирилишини талабалар томонидан ихтисослашган илмий ва таълим муассасаларида қишлоқ хўжалик соҳасида илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик ишлар бажарилишини назарда тутиши лозим.

Илмий-тадқиқот ишларига бўлган талаблар:

мустақил тадқиқотчилик фаолиятининг амалий кўникмаларини ҳосил қилиши; ахборот технологияларининг замонавий воситаларидан фойдаланиб илмий-тадқиқотлар ўтказиш, тадқиқотлар натижаларини таҳлил қилиш ва акс эттириш, илмий мақолалар тайёрлашга доир билимлар ва кўникмаларни шакллантириши;

талабаларга соҳа фан, техника ва технологиянинг энг янги ютукларига асосланган ахборот базаларини қўллай билиш, улардан магистрлик диссертациясини бажаришда фойдаланиш кўникмасини сингдириши лозим.

Илмий-педагогик ишлар:

замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан, ўкув-тарбия ишларининг интерактив усулларидан фойдаланган ҳолда педагогик фаолият маҳорати ва кўникмаларини шакллантириши;

ўкув жараёнини илмий-услубий жиҳатдан таъминлашни ташкил этиш ўкуви ва кўникмаларини ҳосил қилиши лозим.

Стажировка:

Соҳа бўйича илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш, назарий ва амалий билимларни чукурлаштириш;

фан, агарар соҳа ҳамда бошқа тармоқлардаги замонавий техника ва технологиялар билан таништириш;

соҳага тегишли амалий, касбий ва илмий-тадқиқот компетенцияларни шакллантириш;

касбга самарали мослашув имкониятларини таъминлаши лозим.

Стажировка илмий тадқиқот ишлари такозо этганида индивидуал илмий изланиш ва тажриба-синовларни ўтказиш мақсадида ташкил этилади.

Бунда стажировкага юборилган магистратура талабаси ўкув жараёни жадвалини индивидуал график асосида бажарилиши кўзда тутилади.

3.2. 5A410102 – Агрокимё магистратура мутахассислиги ўкув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўкув ишларини ўз ичига олган ўкув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соат қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралиқ ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўкув режа ва фандастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўкув даври учун ҳафталик ўкув юкламалардан келиб чиқсан ҳолда белгиланади.

Ўқишиңинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўкув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Үқув даврининг умумий ҳажми қуидагида тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Үқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*
Назарий таълим ва илмий фаолият	54%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-
Аттестациялар	9%
Таътиллар	18%
Илмий амалиёт (стажировка)	19%

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

агрокимё, касб фаолияти, магистратура, лойиҳа-технологик, педагогик, илмий-педагогик иш, малака амалиёти, магистрлик диссертацияси, баҳолаш, давлат аттестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоки, мундарижа, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, кадрларга талаб, лойиҳалаш, илмий-тадқиқот жараёнлари.

5A410102-Агрокимё магистратура мутахассислиги дастурининг тузилиши

Т.р.	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	Умумметодологик фанлари	240
1.01	Илмий-тадқиқот методологияси	60
1.02	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	60
1.03	Амалий хорижий тил	120
2.00	Мутахассислик фанлари	930
2.01	Агрокимёда илмий-тадқиқот услублари	150
2.02	Ўсимликлар минерал озиқланишининг физиологик асослари	150
2.03	Агрокимёвий хаританомалар тузиш ва улардан фойдаланиш	210
2.04	Агрокимёнинг назарий асослари ва замонавий муаммолари	210
2.05	Тупроқшунослик ва агрокимёда барқарор ривожланиш	210
2.00	Танлов фанлари	630
	Жами:	1800
3.00	Илмий фаолият	1800
3.01	Илмий-тадқиқотиши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	780
3.02	Илмий семинар	180
3.03	Илмий-педагогик иш	360
3.04	Илмий амалиёт (стажировка)	480
	ЖАМИ:	3600
5.00	Аттестациялар	540
	ҲАММАСИ:	4140

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграв университети

Ректор Б.А.Сулаймонов

М.Ү.

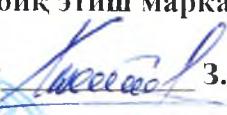

20~~10~~ йил «20» июн

КЕЛИШИЛГАН:

Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва илғор технологияларни
татбиқ этиш маркази

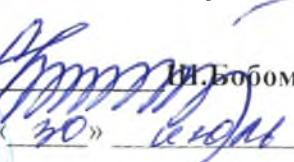
Директори

 З.Хакимов

М.Ү.

Тупроқшунослик ва агрокимё илмий
тадқиқот институти

Директори

 О.Бобомуродов

М.Ү.

20~~10~~ йил «30» июн

Давергөодезкадастр қўмитаси
кошидаги “Тупроқ таркиби ва
репозиторийси, сифати таҳлил
маркази” ДУК бош

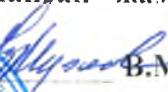
Директори

 О.Жабборов

М.Ү.

“Агрокимё станцияси” маъсулияти
чекланған жамият

Директори

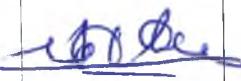
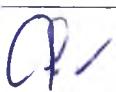
 В.Мухиддинов

М.Ү.

20~~10~~ йил «30» июн

**5A410102 – Агрокимё магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари ва
ўкув режасини ишлаб чиқарувчи Ишчи гурӯҳ таркиби**

t/p	Ишчи гурӯҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис:			
1	У.Д.Ортиков	Ўсимликлар химояси, агрокимё ва тупроқшунослик факультети декани, доцент қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди	
Аъзолари:			
1	А.Холлиев	Ўсимликлар химояси, агрокимё ва тупроқшунослик факультети ЎУК раиси, ишчи гурӯҳ раиси ўринбосари	
2	М.У.Каримов	Агрокимё ва тупроқшунослик кафедраси мудири, қишлоқ хўжалиги фанлари номзоди доцент	
3	Д.А.Қодирова	Агрокимё ва тупроқшунослик кафедраси доценти биология фанлари доктори	
4	Д.У.Бурханова	Агрокимё ва тупроқшунослик кафедраси катта ўқитувчisi, қишлоқ хўжалик фанлари фалсафа доктори (PhD)	
5	Б.С.Касимов	Агрокимё ва тупроқшунослик кафедраси ассистенти	

Ўкув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
бакалавриат таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

т/р	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)	Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
шифри	номи	
1	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик Битирувчи қўйидаги касбий компетенция ва қобилияtlарга эга бўлиши керак: - тупроқ хариталари ва агрокимёвий хаританомаларни тузиш ва улардан фойдаланиш; - ўғитлар ва хосилдорликни оширадиган кимёвий воситалардан оқилона фойдаланиш ва тупроқлар муҳофазасини ташкил этиш; - тупроқларни унумдорлигини тиклаш, сақлаш ва оширишни режалаштириш ҳамда жорий қилиш; - йирик масштабли хариталар ва хаританомаларни тузиш; - минерал ва органик ўғитларни қўллаш низорат қилиш; - тупроқ изланиш ишлари натижасида тупроқ хариталари ва агрохимхаританомаларни ишлаб чиқиш; - ерларни баҳолаш бўйича йўрикномалар тузиш ва балл бонитетини белгилаш; - тупроқ-агрокимёвий лабораторияларда ишлаш; - қишлоқ хўжалигини минерал ўғитлар билан таъминлаш бўйича ягона техник ва технологик сиёсатни олиб бориш; - қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларининг буюртмаларини умумлаштириш йўли орқали минерал ўғитларга бўлган талабнинг ҳар йилги баҳоратларини шакллантиришда иштирок этиш; - сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини янада яхшилаш, қишлоқ хўжалигига ишлаб чиқариш соҳасига интенсив усулларни, сув ва ер ресурсларни тежайдиган агротехнологияларни жорий этиш; - агрокимёвий хаританомалар тузиш, тавсия бериш ва қишлоқ хўжалик экинлари учун ўғит қўллаш тизимини яратиш; - ўғит қўллаш жараёнида атроф мұхитни сақлаш ва экологик тоза маҳсулот ечишиши; - ўғит қўллашнинг смета ҳужжатлари ва шу каби бошқа касбий фаолият турларини бажариш;

		- меңнат жамоасига раҳбарлик қилиш; - ишлаб чиқариш фаолиятини бошқаришни сифатини назорат қилиш ва тадбиқ этиш; - ишлаб чиқариш жараёнларини ва захираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш; - замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиши; - илмий-тадқиқот муассасаларида ишлаш; - муайян майдон тупроқларини агрофизикавий ва агрокимёвий хоссаларини ўрганиш бўйича намунавий услублар асосида илмий изланишлар олиб бориш; - ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий обзорларни ишлаб чиқиши, рефератлар ва библиографияларни тузиш; - илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштирок этиш; - илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига мақолаларни тайёрлаш; - инновацион кўргазма ярмаркаларида илмий изланишларнинг натижаларини намоиш этишда катнашиш; - қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришни бошқариш ва бошқа тузилмаларда ишлаш; - лойихалаш институтларида ишлаш; - лойихалаштиришда замонавий коммуникацион, информатика ва компьютер технологияларидан фойдаланиш.
2.	5A410101	Агротурокшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича) Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада бажариши керак. Бундан ташқари у: - ўғитлар ва хосилдорликни оширадиган кимёвий воситалардан оқилона фойдаланиш ва тупроқлар мухофазасини ташкил этиш; - ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий обзорларни ишлаб чиқиши, рефератлар ва библиографияларни тузиш; - илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштирок этиши; - илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига мақолаларни тайёрлаш; - инновацион кўргазма ярмаркаларида илмий изланишлар натижаларини намойиш этиш; - қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришни бошқариш ва бошқа тузилмаларда ишлаш; - тупроқларни унумдорлигини тиклаш, сақлаш ва ошириш бўйича илмий тадқиқот ишларини олиб бориш ва ишлаб чиқаришга жорий қилиш;

		- йирик масштабли мавзули хариталар (эрозияланиш харитаси, гумус билан таъминланиш харитаси, озиқа моддалар билан таъминланиш харитаси, шўрланиш даражалари бўйича хаританома ва бошқа)ларни тузиш; - минерал ва органик ўғитларни қўллаш бўйича агрокимёвий харитаграммаларни тузиш. - тупрок ресурсларини эрозия, шўрланиш, ботқоқланиш, ифлосланиш, зичланиш, дегумификация каби жараёнлардан сақлаш; - ўғитлар, стимуляция-препаратлари, кимёвий ҳимоя воситаларининг янги турларини жорий қилиш жараёнида амалга ошириладиган тупрок экспертизаларида қатнашиш; - муайян тупрок-икклим шароитларида янги ресурс тежамкор технологияларни қўллаш; - лойихалаш институтларида ишлаш; - лойиха-кидирув ишларини олиб бориш ва бошқа ишлар; - тупроқда илмий изланиш ишлари натижасида тупрок хариталари ва агрокимёвий харитономаларни ишлаб чиқиши; - ерларни баҳолаш бўйича йўриқномалар, илмий изланиш натижалар ва тупроқларнинг балл бонитетини белгилаш; - меҳнат жамоасига раҳбарлик қилиш; - ишлаб чиқариш фаолиятини бошқаришни сифатини назорат қилиш ва татбиқ этиш; - ишлаб чиқариш жараёнларини ва захираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш; - замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлик бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб чиқиши; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш; - маҳсус фанларни ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштиришни; - тупроқшунослик ва агрокимё фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши, ўқув-таништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилишни; - ўқув услугубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан кўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талabalар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услугубий хужжатларни тайёрлашни; - талabalар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланишни; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
3.	5A410101	Агротупроқшунослик

	ва агрофизика (тупрек бонитировкаси)	бўйича магистр янада юқори даражада бажариши керак. Бундан ташқари у: - ўғитлар ва хосилдорликни оширадиган кимёвий воситалардан оқилона фойдаланиш ва тупроқлар муҳофазасини ташкил этиш; - ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий обзорларни ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш; - илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштирок этиш; - илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига мақолаларни тайёрлаш; - инновацион кўргазма ярмаркаларида илмий изланишлар натижаларини намойиш этиш; - қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришни бошқариш ва бошқа тузилмаларда ишлаш; - тупроқларни унумдорлигини тиклаш, сақлаш ва ошириш бўйича илмий тадқиқот ишларини олиб бориш ва ишлаб чиқаришга жорий қилиш; - йирик масштабли мавзули хариталар (эрозияланиш харитаси, гумус билан таъминланиш харитаси, озиқа моддалар билан таъминланиш харитаси, шўрланиш даражалари бўйича хаританома ва бошқаларни тузиш; - минерал ва органик ўғитларни қўллаш бўйича агрокимёвий харитаграммаларни тузиш. - тупроқ ресурсларини эрозия, шўрланиш, ботқоқланиш, ифлосланиш, зичланиш, дегумификация каби жараёнлардан сақлаш; - ўғитлар, стимуляция-препаратлари, кимёвий ҳимоя воситаларининг янги турларини жорий қилиш жараёнида амалга ошириладиган тупроқ экспертизаларида қатнашиш; - муайян тупроқ-икклим шароитларида янги ресурс тежамкор технологияларни қўллаш; - лойихалаш институтларида ишлаш; - лойиха-кидирув ишларини олиб бориш ва бошқа ишлар; - тупроқда илмий изланиш ишлари натижасида тупроқ хариталари ва агрокимёвий хаританомаларни ишлаб чиқиш; - ерларни баҳолаш йўриқномалари ва илмий изланиш натижалари бўйича тупроқларнинг балл бонитетини белгилаш; - меҳнат жамоасига раҳбарлик қилиш; - ишлаб чиқариш фаолиятини бошқаришни сифатини назорат қилиш ва татбиқ этиш; - ишлаб чиқариш жараёнларини ва заҳираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш; - замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб

			чикиш; - атроф-мухитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш; - маҳсус фанларни ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштиришни; - тупроқшунослик ва агрокимё фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машгулотларини олиб бориши, ўқув-таништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик килишни; - ўқув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машгулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талabalар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услубий хужжатларни тайёрлашни; - талabalар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланишни; ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
4.	5A410102	Агрокимё	Таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада бажариши керак. Бундан ташқари у: - илмий-тадқиқот муассасаларида ишлаш; - муайян майдон тупроқларини агрокимёвий хоссаларини ўрганиш бўйича намунавий услублар асосида илмий изланишлар олиб бориш; - тупроқ хариталари ва агрокимёвий хаританомаларни тузиш ва улардан фойдаланиш; - экинларнинг озиқланиши, минерал ва маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланиш; - ўғитлар ва ҳосилдорликни оширадиган кимёвий воситалардан оқилона фойдаланиш ва тупроқлар муҳофазасини ташкил этиш; - ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича адабиётлар шарҳини ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш; - илмий семинарлар, симпозиумлар ва илмий-амалий конференциялар ишида иштирок этиш; - илмий-ишлаб чиқариш матбуотларига мақолаларни тайёрлаш; - инновацион кўргазмаларида илмий изланишлар натижаларини намойиш этиш; - агрокимё соҳасида патентлар олиш бўйича буюртмалар тайёрлаш; - кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини бошқариш ва бошқа тузилмаларда ишлаш; - тупроқлар унумдорлигини тиклаш, саклаш ва оширишни режалантириш ҳамда жорий килиш; - ўғитлардан оқилона фойдаланиш; - йирик масштабли хариталар ҳамда хаританомаларни тузиш ва бошқариш; - минерал ва органик ўғитларни қўллашни назорат қилиш; - кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришувчиларининг буюртмаларини умумлаштириш йўли орқали

		минерал ўғитларга бўлган талабнинг ҳар йилги прогнозларини шакллантиришда иштирок этиш, минерал ўғитларни тақсимланишининг ҳар йилги балансларини ишлаб чикиш; - белгиланган назорат ва сигнал майдонларда агрокимё картограммаларни тузган холда, тупрок ва қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларидағи оғир металлар, тузлар, пестицидлар ва чуқинди қолдиқлар тўпланган радионуклиидларни таҳлил қилиш; - тупрок ресурсларини эрозия, шўрланиш, ботқоқланиш, ифлосланиш, зичлашиш, дегумификация каби жараёнлардан сақлаш; - ўғитлар, стимуляция-препаратлари, кимёвий ҳимоя воситаларининг янги турларини жорий қилиш жараёнида амалга ошириладиган тупрок экспертизаларида қатнашиш; - муайян тупрок-иклим шароитларида ўғит қўллаш технологиясини замонавий хизматини ташкил этиш; - лойиҳалаш институтларида ишлаш; - лойиҳа-қидирув ишларини олиб бориш ва бошқа ишлар; - тупроқларнинг ҳаракатчан фосфор, алмашинувчан калий ва гумус билан таъминланганлиги бўйича агрокимёвий хаританомаларни тузиш; - ерларни баҳолаш йўрикномалар бўйича балл бонитетини белгилаш; - тупроқлар унумдорлигини оширишнинг агрокимёвий ва агромелиоратив тадбирларини ишлаб чиқиши; - меҳнат жамоасига раҳбарлик қилиш; - ишлаб чиқариш фаолиятида бошқариш сифатини назорат қилиш ва тадбиқ этиш; - ишлаб чиқариш жараёнларини ва захираларини режалаштириш ва уларни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш; - замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан бөглиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усувлари ва механизmlарини ишлаб чиқиши; - атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат ҳавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилинда иштирок этиш; - маҳсус фанларни ўқитиши методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштиришни; - агрокимё фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши. ўкувтаништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилишни; - ўкув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан кўлланмалар, тарқатма материаллар, ўкув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўкув услубий хужжатларни тайёрлашни;

			- талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тұғри фойдаланиши; - үз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.

Қишлоқ хұжалиги вазирлиги ўкув юртлари
ва малака ошириш бўлими бошлиги

Давергеодезкадастр қўмитаси қошидаги “Тупроқ таркиби
ва репозиторийси, сифати таҳлил маркази” ДУК бош директори

“Агрокимё станцияси ” масъулияти чекланган жамият директори

Тупроқшунослик ва агрокимё илмий тадқиқот институти директори
б.ф.д., катта илмий ходим

Ш.Жониколов

О.Жабборов

В.Мухиддинов

Ш.Бобомуродов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сюнья 2020 йил

Қатиашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиги - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўкув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиги – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиги ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгashi раиси - А.Хайтов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-мухитни муҳофаза килиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиширувчилар ва экспорт килувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиги – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Кувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя килиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экшилари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иктисадиётни илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза килиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлантириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институти директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўкув-услубий бошқармаси бошлиги-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини мухокамаси.

Сўзга чиқди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва қўнималарига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, КарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхонларнинг малакали мутахассислари иштирокида мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидағи илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан такриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳакида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳакида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўкув режалари ҳакида йигилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Узбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари хисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга кўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун хафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўкув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гурухлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида куйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўкув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари иоми	
	шифри	
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (кишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (кишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия хисоби ва аудит (кишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоклар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (кишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоклар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дэҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигига)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигига)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигига)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроцеснуослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (екинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (екинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкарамзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигига)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йигилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йигилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамили иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимиға ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Кибрай тумани

“30” июн 2020 йил

Биз куйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофикаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгashi раиси - А.Хайтов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт килувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Кувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария мадецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чикиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режаларининг мазмуни билан танишириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (декончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали бодорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротуроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етишириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги З-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий хужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Кишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўкув юртлари бошқармаси бошлиғи

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
олий таълим муассасалари фасилитини
мувофиқлаштириш бош бошқармаси
бошлиғи

Вазирлар Маҳкамаси
Ўсимликлар карантини
инспекцияси бошлиғи ўринбосари

Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари
ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари,
геодезия, картография ва давлат кадастри
давлат қўмитаси раиси ўринбосари

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза
қилиш давлат қўмитаси раиси

Лимон етиштирувчилар ва экспорт
қилувчилар уюшмаси раиси

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув
юртлари ва илмий муассасалари билан
ишлаш бошқармаси бошлиғи

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси
биринчи ўринбосари

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини
ривожлантириш агентлиги директори

Б.Муродов

А.Хайтов

М.Рузметов

Н.Бакиров

Б.Кўчкоров

Н.З. Фахрутдинов

Н.Абдулазизов

Р.Курбонов

Н.Э.Нажимов

“Үзгрокимөхимоя” АЖ раиси ўринбосари

Р.Очилов

Р.Очилов

Қишлоқ хұжалиги вазирлиги хузурдағы
Уругчиликни ривожлантириш
директори

“Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чыкаш
корхонаси директори

Ш.Намазов

Ш.Намазов

Ұсимликтарни ҳимоя қилиш
тадқиқот институти директори

ілмий

тадқиқот

ілмий

тадқиқот

Б.Холмухаммедов

А.Учаров

Ұрмон хұжалиги ілмий тадқиқот
институти директори

А.Хамзаев

А.Хамзаев

Академик М.Мирзаев номидагы
“Боғдорчилік, узумчилик ва виночилик
ілмий тадқиқот институти” бош директори

Ю.Саймназаров

Ұсимлиқшунослық ілмий тадқиқот
институти директори

А.Аманов

“Сабзавот-полиз экинлари
картошқачылық” ілмий тадқиқот институти
директори

Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университетінің
ишлари бүйіча проректори

С.Исламов

5410100 – Агрокимё ва агротуркомунослик бакалавриат таълим йўналиши
негизидаги *5A410102 – Агрокимё* мутахассислиги бўйича тузилган
магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига
кўйиладиган талаблар малака талабларга

ТАҚРИЗ

Ташки мухитнинг асосий бир бўлаги тупрок ҳисобланади. Бутун тирикчилик, инсоннинг ҳаёти тупрок билан боғланган. Тупрок қопламасида пайдо бўлаётган ўзгаришлар фақатгина табиий кўринишгина бўлиб қолмай. Балки бу ўзгаришларга ахолининг таъсири бордир, жумладан, инсон томонидан ерларни ўзлаптириш. Жуда катта жойларда дараҳтлар экилиб ўрмончилик қилиш, саноат корхоналари қуриш, уй-жойлар барно этиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, кўп миқдорда минерал ва органик ўғитлар ишлатиш ва ҳоказолар ерларнинг тузилишини, тартиби, физик-кимёвий ва биологик ҳолатини ўзгартириб юборади. Шу боис тупрокни асраш, унинг унумдорлигини саклаб қолини ва муттасил ошириб борин. Ўғитлардан оқилона фойдаланиши нафакат кишлоқ хўжалиги балки умумсайёра аҳамиятига моликдир.

Табиий мухитни асраш муаммолари кўп жихатдан экологик талқиқотлар билан боғлиқдир. Шу боис тупрокни асраш, унинг унумдорлигини саклаб қолини ва муттасил ошириб борин, ўғитлардан оқилона фойдаланиши мухимдир.

Ушбу *5A410102 – Агрокимё* мутахассислиги бўйича тузилган янгиланган малака талаблари магистрларнинг илмий тадқиқот фаолиятига йўналтирилган фанларни ўзлаптириш жараёнида амалга ошириладиган мақсад ва вазифалар, тажриба кўникмалар ҳам тасаввурга эга бўлиш ва улардан самарали фойдалана олиш кабилар тўғри кўрсатилган. Мутахассислик бўйича ўқитиладиган умумметодологик, мутахассислик ва ташлов фанлари тўғри ташланган.

Хулоса қилиб айтганда, *5A410102 – Агрокимё* мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрланш учун тузилган янгиланган малака талаблари ҳар томонлама етук мутахассислар тайёрланшга оид масалаларни ўз ичига олган ва сифатли тузилган бўлиб, ўкув режалари, ўкув фанлари дастурлари ва бошқаларни тайёрланш учун асос бўлиб ҳизмат киласи ҳамда уни тасдиқланиши таклиф киласанан.

Тупрокшунослик ва агрокимё илмий-тадқиқот институти катта илмий ходими, биология фанлари доктори

Н.Ю.Абдурахмонов

5410100 – Агрокимё ва агротурокшунослик бакалавриат таълим йўналини
негизидаги *5A410102 – Агрокимё* мутахассислиги бўйича тузилган
магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган
талаблар малака талабларга

ТАҚРИЗ

Бугунги кунда тупрок концентрации деградация жараёнларидан муҳофаза
қилиш ва сугориладиган тупроқлар унумдорлигининг оширишга каратилган
агротехник тадбирларни илмий асосланган ҳолда ишлаб чиқиш долзарб
муаммолардан хисобланади.

Бугунги кунда дунёда деградацияга учраган тупроқларнинг хосса-
хусусиятларини яхшилаш орқали унумдорлигини ҳамда қишлоқ хўжалик
экинлари ҳосилдорлигини ошириш каби устувор йўналишиларда илмий
тадқикотлар олиб борилмоқда. Жумладан, сугориладиган тупроқларда
деградация жараёнлари натижасида тупроқ концентрация юзага келадиган
ўзгаришиларни аниклани, органик дехкончилик тизимини йўлга қўйиш,
тупроқка органик, минерал, биогумус ва биопрепаратлар қўлланиш орқали
сугориладиган тупроқлар унумдорлигини ошириш технологияларини жорий
этинга алоҳида эътибор каратилмоқда.

Шу боис, *5410100 – Агрокимё ва агротурокшунослик* бакалавриат таълим
йўналини негизидаги *5A410102 – Агрокимё* магистратура мутахассислиги бўйича
кадрлар тайёрланаш, бугунги кунда аграр таълим олий ўкув юргарининг ва таълим
бошкарув органларининг кадрларга бўлган эҳтиёж талабларини кондиришда
долзарб муаммоларидан биридир.

Ушбу *5A410102 – Агрокимё* мутахассислиги бўйича тузилган янгиланган
малака талаблари магистрларнинг илмий тадқикот фаолиятига йўналтирилган
фаниларни ўзлантириш жараённида амалга ошириледиган максад ва вазифалар,
тажриба кўникмалар ҳам тасавурга эга бўлиш ва улардан самарали фойдалана
олиш кабилар тўғри кўрсатилган. Мутахассислик бўйича ўқитиладиган
умумметодологик, мутахассислик ва танлов фанлари тўғри танланган.

5A410102 – Агрокимё мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрланаш учун
тузилган малака талаблари хар томонлама стук мутахассислар тайёрланашга оид
масалаларни ўз ичига олган ва сифатли тузилган бўлиб, ўкув режалари, ўкув
фанилари дастурлари ва бошқаларни тайёрланаш учун асос бўлиб хизмат қиласи
ҳамда уни тасдиқлашни таклиф киласан.

Тупроқшунослик ва агрокимё^и
илемий-тадқикот институтининг
Тупроқ агрокимёси бўлими
катта илмий ходими қ.х.ф.и.

Ж.М.Қўзиев

5410100 – Агрокимё ва агротуроқшунослик бакалавриат таълим йўналини
негизидаги **5A410102 – Агрокимё** мутахассислиги бўйича тузилган
магистрларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурӣ билимлар мазмунига қўйиладиган
таалаблар маълака талабларга

ТАҚРИЗ

Республикамизда ер эгалари, ердан фойдаланувчилар, дехкон ва фермер
хўжаликлари ер майдонларидан оқилона фойдаланиш хакида маълумотлар, лалми
ерлар, сугориладиган ерлар, сугориладиган ҳайдалма ерларнинг хусусиятлари ва
табиий шароитларини билиш замон талабидир.

Ҳозирги кунда агрокимёвий хаританомаларини тузини усуллари, ўғитлардан
оқилона ва табакалаштирилган ҳолда фойдаланиш йўллари, шўрланган ерларни
мелиорация қилиш, минерал, маҳаллий ва ноанъанавий ўғитларни турлари ва
уларни сақлаши, ташниш, тупроққа солини ва улардан фойдаланишини ўрганиши,
ўғитларни кўллаши месъёри ва муддатларини ўрганиши, ўғитлар ва кимёвий
воситалардан самарали фойдаланиши, сув ресурсларидан самарали фойдаланиши,
тупроқ ресурсларини эрозия, шўрланиши, чўланиши, боткоқланиши, ифлосланиши,
зичланиши, дегумификация каби жараёнлардан сақлаши, тупроқларни муҳофаза
килиши ва табиатда экологик мувозанатни сақлашни ўрганиши масалалари бўйича
кадрлар тайёрлашнинг буғунги кунда аҳамиятга лойик ва долзарбдир. Шу боис
5410100 – Агрокимё ва агротуроқшунослик бакалавриат таълим йўналини
негизидаги **5A410102 – Агрокимё** магистратура мутахассислиги бўйича кадрлар
тайёрлани, буғуни кунда аграр таълим олий ўкув юртларининг ва таълим бошқарув
органдарининг кадрларга бўлган эҳтиёж талабарини кондиришида долзарб
муаммоларидан биридир.

Унбу **5A410102 – Агрокимё** мутахассислиги бўйича тузилган янгиланган
маълака талаблари магистрларнинг илмий тадқиқот фаoliyatiга йўналтирилган
фандарни ўзлаштириши жараёнида амалга ошириладиган мақсад ва вазифалар,
тажриба кўниқмалар хам тасавурга эга бўлиши ва улардан самарали фойдалана
олини кабилар тўғри кўрсатилган. Мутахассислик бўйича ўқитиладиган
умумметодологик, мутахассислик ва танлов фандари тўғри танланган.

Хулоса қилиб айтганда, **5A410102 – Агрокимё** мутахассислиги бўйича
магистрлар тайёрлани учун тузилган маълака талаблари ҳар томонлама стук
мутахассислар тайёрлашга оид масалаларни ўз ичига олган ва сифатли тузилган
бўлиб, ўкув режалари, ўкув фандари ластурлари ва бошқаларни тайёрлани учун
асос бўлиб ҳизмат килади хамда уни тасдиқланини таклиф киласман.

Тупроқшунослик ва агрокимё^и
илемий-тадқиқот институтининг
Агрокимё бўлими
к/х.ф.д. катта илмий ходим

Б.Атоев

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалиги менежмент” ўқув-услубий бирлашмаси йигилишиининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Кибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси–Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услубий бошқарма (бўлим) бошликлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услубий бирлашма котиби: Ўқув-услубий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услубий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

К У Н Т А Р Т И Б И:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйргида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талabalар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талabalар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та

бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўнилмаларига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чикилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзgartириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар инситути ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июля қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомилаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирилди.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гурухлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чикилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишида Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илфор тажрибасилари чукур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида куйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дехқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаlamзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкочилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-мухит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротурпроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаlamзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Узбекистон Республикаси Президентининг “Узбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Узбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Узбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон бўйругида белгиланған вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги малака талабарини ишлаб чиқилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5A410102–Агрокимё магистратура мутахассислиги малака талабарни ишлаб чиқиша қуидаги меъёрий–ҳукукий ҳужжатлариға асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2011 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига ўзгартириш киритиш ҳақидаги лойиха;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27-июндаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғриси”даги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги “Тошкент давлат аграр университетининг фаолиятини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПҚ-4421-сонли қарори қишлоқ хўжалиги учун малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан ўзгартиришга қаратилган бўлиб, бу ишларни тизимли равишда 2021-2030 йилларга қаратилган стратегия асосида ташкил этиш.

Малака талабини ишлаб чиқиша бакалавриат таълим йўналиши битирувчилариға кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги ўқув режа билан қиёслангандан умумметадологик фанлари блоки олиб ташланди ва биринчи блокга мутахассислик фанлари блоки бўлиб, 26% дан 56% га кўпайтирилди, сабаби бу блокга кўшилди. Танлов фанлари блоки 26% дан 44% га кўпайди.

Умумметадологик фанлар блоки қисқартирилди.

Мутахассислик фанлар блокининг фанларида соатлари ўзгартирилди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустакил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўнинма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик

шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни хисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилияtlари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари хисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-коидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқища муҳим аҳамият касб этди.

5A410102-Агрокимё магистратура мутахассислиги тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқища мамлакат ижтимоий-иктисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

Тошкент давлат аграр университети "Агрокимё" мутахассислиги ўкув режасини таомиллаштириш бўйича қиёсий таҳлили ва таклифлар

Tashkent State agrarian university (UZ) Ташкент давлат аграр университети (Узбекистон)		University of Bonn (GER) Бонн университети (Олмания)		University of Cornell (USA) Корнелл университети (АҚШ)		Tashkent State agrarian university (UZ) Ташкент давлат аграр университети (Узбекистон)	
N ₂	www.agrar.uz	https://www.lwf.uni-bonn.de/studying/msc-crop/courses_msc-crop		http://scs.cals.cornell.edu/graduate/soil-science		www.agrar.uz	
	Таксил олиш 2 йил	Таксил олиш 2 йил		Таксил олиш 3 йил		Таксил олиш 2 йил	
	Агрокимё	соатла	Тупроқшунослик	соатла	Аграномия	соатла	Агрокимё соатла 1=6
Умумий методологик фанлар							
	1=6		Биринчи блок фанлари				Биринчи блок фанлари 1=6
Мутхассислик фанлари							
1	Агрокимёда илмий тадқикот ишлари	116	Guide to the Scientific Examination of Soils	180	Guide to the Scientific Examination of agrochemistry	150	Агрокимёда илмий тадқикот ишлари 150 1
2	Агрокимёвий хаританомалар тузиш ва улардан фойдаланиш	172	Agrochemical mapping and content of soil	150	Agrochemical mapping	150	Агрокимёвий хаританомалар тузиш ва улардан фойдаланиш 210 2
3	Ўсимликлар минерал озикланишининг физиологик асослари	192	Plant Nutrients	180	Plant Mineral Nutrients	150	Ўсимликлар минерал озикланишининг физиологик асослари 150 3
4	Сугориладиган дехкончиликда микроўғитлар кўллаш	92	Sustainable development of soil science and Agrochemistry		Sustainable development of soil science and Agrochemistry	150	Тупроқшунослик ва агрокимёда баркарор ривожланиш 210 4
5	Агрокименинг назарий асослари вазамонавий муваммолари	184	Agricultural chemistry problems		Theoretical foundations of agricultural chemistry and current problems	150	Агрокименинг назарий асослари вазамонавий муваммолари 210 5
6	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	90	Methods of teaching special disciplines		Methods of teaching special disciplines		Махсус фанларни ўқитиш методикаси 60 6

7	<i>Таплов фанлар</i>	138				150	<i>Таплов фанлар</i>	630	7
	13=13						13=13		
	<i>Тахсил олиш 2 йил</i>		Үкув юни 2 йил. Бонн университети Олмания ва Европада кишилек хўжалиги соҳаси бўйича энг юкори ўринда турган укув даргохи хисобланади.		Үкув юни 3 йил. Корнелл университети АҚШда кишилек хўжалиги соҳаси бўйича энг юкори ўринда турган укув даргохи хисобланади.		<i>Тахсил олиш 2 йил</i>		
	Ўзбекистонда мутахассислик бўйича фанлар кенг микиёсда берилиб табиий ва бошқа фанлар глобал муаммолар хал килиниб кенгайтириб берилади		Боннский университет уделяет большое значение по подготовке высококвалифицированных специалистов сельского хозяйства.		Университет Корнелл уделяет большое значение по подготовке высококвалифицированных специалистов сельского хозяйства.		Чет эл тажрибасидан фойдаланиб, "Сугориладиган дехқончиликда микроўғитлар қўллаш" фани "Тунроқшунослик ва агрокимёда барқарор ривожланиши" а'фанига ўзгартирилди.		

Таклифлар:

магистратура мутахассислиги бўйича:

иккинчи блок :

"Сугориладиган дехқончиликда микроўғитлар қўллаш" фани

1. "Тунроқшунослик ва агрокимёда барқарор ривожланиши" фанига ўзгартирилди

Ўкув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

Modulhandbuch

M.Sc. Agrarwissenschaften

Prüfungsordnungsversion

2007

Pflanzbauliche Systemmanagement im Ökologischen Landbau (System management in Organic Agriculture)	29
Interactions between crop nutrition and the environment	13
Product and Process Quality	15
Managerial and communication skills - From knowledge to action	17
Responses of crop plants to abiotic stresses	19
Physiology of nutrient uptake and translocation	21
Crop and fruit physiology, signalling and allelopathic interactions	23
Project tutorial on soil ecology and soil conservation	25
Soil Ecology and Biogeochemistry	26
Organic Agriculture in the tropics and subtropics	28
Optimierungssstrategien im Organischen Landbau (Strategies to optimize organic agricultural production)	30
Pflanzbauliches Systemmanagement im Ökologischen Landbau (System management in Organic Agriculture)	32
Nachwachsende Rohstoffe, Anbau und Verwertung (Non food crop, cultivation and application)	33
Technologie in Horticultural Production	34
Projektseminar Agrarsystemtechnik (Project seminar Agrosystems)	36
Genome Analysis in Plant Breeding	37
Project seminar Plant breeding	38
Produkt- und Qualitätsmanagement in Sonderkulturen (Product and Quality Management of Horticultural Produce)	40
Scientific approaches in horticultural research	41
Gurrent Topics in Horticulture	42
Supply Chain Management für Obst, Gemüse und deren Verarbeitungsprodukte	43
Haltung und Anwendung von Nutzarthropoden und Nematoden (Sustainable use of beneficial arthropods and nematodes)	44
Biology der Wirt-Parasit-Interaktionen (Biology of host-parasite interactions)	45
Diagnose und Identifizierung von Schaderegern (Diagnosis and identification of pests and pathogens)	46
Projektseminar zur Phytotherapie (Project seminar phytotherapy)	47
Experimentelle Phytotherapie (Experimental phytotherapy)	48
Resistenz und Toleranz Begegnung Schaderegern Pflanzenschutz und Pflanzenzuchtung (Resistance and tolerance to pests and plant protection and plant breeding)	49
Pathogenie und Epidemiologie von Schaderegern und Ertragsswirkungen (Epidemiology and epidemiology of pathogens and yield responses)	50

Modul-Übersicht/directory of modules

Biologisches Systemmanagement (Biological System Management)	51
Wahlpflichtmodul Schwerpunkt Naturschutz und Landschaftsökologie	52
Geobotanik und Naturgeschutz (Geobotany and Nature Conservation)	53
Ökologische Kulturrelevanter Tiergruppen (Ecology of endangered animals)	55
Pflanzengesellschaften und deren Standorte (Plant Communities and Habitats)	56
Biozönologie und Populationsbiologie (Biogeography and conservation biology)	57
Erselzung und Interpretation von bodenkundlich-landschaftsökologischen Karten (Soil survey and ecological interpretation of landscapes)	58
Raumplanung und Bodenordnung	59
Methoden der Ökosystem- und Naturschutzforschung (Methods in ecosystem and nature conservation research)	61
Naturliche und antropogene Ökosysteme der Erde (Natural and anthropogenic ecosystems of the earth)	62
Vegetation mitteleuropäischer Kulturlandschaften (Vegetation of European Cultural Landscapes)	63
Kartierung, Analyse und assessment of terrestrial and aquatic ecosystems	65
Landnutzung und Biodiversität (Landuse and Biodiversity)	66
Ökologische Analyse und Bewertung landwirtschaftlicher Betriebe (Ecological Analysis and Assessment of Farming Systems)	67
Biodiversität und internationaler Naturschutz (Biodiversity and international nature conservation)	68
Schadstoffe in Boden und ihrer Risikobewertung (Soil Pollution and Risk Analysis)	69
Landsschaftsentwicklung in ländlichen Räumen	71
Wahlpflichtmodul Schwerpunkt Tierschienenschaften	72
Statistische Methoden in der Tierzucht	73
Produktionsrankenheiten	75
Spezielle Verfahrensgestaltung in der Tiereproduktion (Special Technology Arrangements in Animal Production)	76
Gesundheits- und Krisenmanagement (Management of health and crises)	77
Rinderzucht	78
Schweinezucht	80
Weidekarrennahmung (Ruminant Nutrition)	82
Schweineernährung (Swine Nutrition)	83
Molekulare Tierzucht	84
Geflügelwissenschaft (Poultry Science)	85
Frederwissenschaft	87
Bio- und Gentechnologie in der Agrar- und Ernährungswissenschaft	88
Fortschritte biometrische Methoden (Advanced Biometry)	90
Spezielle Aspekte zur Qualität tierischer Produkte (Specific aspects of animal product quality)	91
Physiologie, Pathologie und Biotechnik der Fortpflanzung	92
Arbeitsmethoden in der Tierernährung (Methods in Animal Nutrition)	96
Zoonosen	95
Produktionsverfahren Nutztiere	98
Futterkonserierung - Verfahren und Prozessmanagement (Crop Conservation, Technologies and Process Management)	97

Planungsseminar zu Anlagen der Tierhaltung – Planungsmethoden und Projektstudien	99
Gebäude-, Energie- und Umwelttechnik (Farm Buildings - Construction, Energy and Environmental Technology)	100
Genetische Analyse komplexer Merkmale	102
Kuhkettenmanagement (Calf chain management)	103
Qualitätsmanagement in der Agrar- und Ernährungswirtschaft	104
Projektarbeit und Seminar zu Nachwachsenden Rohstoffen (Project work and seminar renewable resources)	106
NatURAL resource use and management in plant production	107
Masterthesis	109
Masterarbeit	109
Abkürzungen/Abbreveiations:	
V=Vorlesung/lecture; Ü=Übung/assignment; S=Seminar/seminar; P=Praktikum/practical course;	
E=Exkursion/excursion; PS=Projektseminar/project seminar; K=Kolloquium	
SS=Sommersemester/summer term; WS=Wintersemester/winter term	
P=Pflicht/compulsory; WP=Wahlpflicht/elective; WPF=freies Wahlpflichtmodul/optional;	
PM=Projektmodul/project module	

Organic Agriculture in the tropics and subtropics					
Modulnummer: MA-P-11 POS: 704110110	Workload (h) 180	Umfang (LP) 6	Dauer (Semester) 1	Turnus WS	
Modulbeauftragter	Prof. Dr. Ulrich Kopke				
Beteiligte Dozenten	Prof. Dr. Heiner Goldbach; Prof. Dr. Ulrich Kopke; Prof. Dr. Mathias Becker; Prof. Dr. Marc Janssens				
Anbietende Lehreinheit(en)	Agrar-, Forst- und Ernährungswissenschaften				
Verwendbarkeit des Moduls	Studiengang M.Sc. Agrarwissenschaften	Modus WPF Crop Scienc e		Studiensemester 3.	
Lernziele	After completing this module, students will have acquired detailed knowledge on organic agricultural systems and techniques to optimize Organic Agriculture in the tropics and subtropics.				
Schlüssel-kompetenzen					
Inhalte	Methodical approaches in Organic Agriculture research; development and assessment of sustainable production systems; ecological effects of inappropriate land use; agronomic strategies in dryland and irrigated areas; soil fertility management; rotation design, performance of leguminous crops and BNF, agroforestry, alley cropping, eco-balances (LCA), environmental impact categories; selected examples of organic crop production techniques: paddy rice, sugar cane, cotton, coffee, cocoa, citrus, vegetables and fruits				
Unterrichtssprache	Englisch				
Teilnahme-voraussetzungen	keine				
Veranstaltungen	Lehrform	Thema	Gruppen-große	SWS	Workload [h]
	V S	Organic Agriculture in the tropics and subtropics Selected chapters on tropical organic agriculture	70 15	2 2	90 90
Prüfungen	Prufungs-nummer	Prüfungsform(en)	semesterbegleitend oder Prüfungsdauer		
	704110119	Klausur	60 min		benotet
Studienleistungen u.a. als Zulassungs-voraussetzung zur Modulprüfung	keine				
Sonstiges					

Optimierungsstrategien im Organischen Landbau (Strategies to optimize organic agriculture)

Modulnummer: MA-P-12							Modulbeauftragter		Beteiligte Dozenten		Anbietende		Lehrinheit(en)		Schulssel.		Inhalte		Unterrichtsprache		Teilnahme.		Voraussetzungen		Veranstaltungen		Prüfungen		Studentenleistungen		Sonstiges			
Modulnamen	Werkload (h)	Umfang (LP)	Dauer (Semester)	Turnus	SS	Modul	M.Sc. Agrarwissenschaften	WPF	Gruppe	Science	e																							
POS: 704110120	180	6	1	SS																														
Modulbeschreibung	Prof. Dr. Ulrich Kopke						Agrar., Forst- und Ernährungswissenschaften																											
Modulziele	Nach erfolgreichem Abschluss des Moduls verfügt der Studierende über umfangreiche spezifische Kenntnisse zur Produktionsökologie und Optimierung der Mykotoxine, Verwertung, Ökologischer Kartoffelauf: Dungung, Pflanzenschutz und OKologischer Getreidebau: Regulierung der Segelfällora, Dungung, Backqualität, Qualitätssmanagement; Öl- und Faserpflanzen, Kornhergiumoseanbau und -verwertung; Bodenbearbeitungen; Mulch und Direktsaatverfahren; Feldfrüterbau; Feldgemüsebau; spezielle acker- und pflanzensanbauliche Techniken; Bioldiverstät der Kulturbiototope; Naturschutz und Landwirtschaft; Demonstration von faktoreller Feldversuchen; Fragesetzung, fachspezifischer Hintergrund und Methodik.																																	
Kompetenzen	Produktionstechnik im Organischen Landbau.																																	
Inhalte	Ökologischer Getreidebau: Regulierung der Segelfällora, Dungung, Backqualität, Qualitätssmanagement, Verwertung, Ökologischer Kartoffelauf: Dungung, Pflanzenschutz und OKologischer Getreidebau: Regulierung der Segelfällora, Dungung, Backqualität, Qualitätssmanagement, Verwertung, Ökologischer Kartoffelauf: Dungung, Pflanzenschutz und -verwertung; Bodenbearbeitungen; Mulch und Direktsaatverfahren; Feldfrüterbau; Feldgemüsebau; spezielle acker- und pflanzensanbauliche Techniken; Bioldiverstät der Kulturbiototope; Naturschutz und Landwirtschaft; Demonstration von faktoreller Feldversuchen; Fragesetzung, fachspezifischer Hintergrund und Methodik.																																	
Schulssel.																																		
inhaltliche																																		
kompetenzorientierte																																		
Lehrinheiten																																		
Lernziele	Nach erfolgreichem Abschluss des Moduls verfügt der Studierende über umfangreiche spezifische Kenntnisse zur Produktionsökologie und Optimierung der Mykotoxine, Verwertung, Ökologischer Kartoffelauf: Dungung, Pflanzenschutz und -verwertung; Bodenbearbeitungen; Mulch und Direktsaatverfahren; Feldfrüterbau; Feldgemüsebau; spezielle acker- und pflanzensanbauliche Techniken; Bioldiverstät der Kulturbiototope; Naturschutz und Landwirtschaft; Demonstration von faktoreller Feldversuchen; Fragesetzung, fachspezifischer Hintergrund und Methodik.																																	
Schluessel.																																		
Inhalte	OKologischer Getreidebau: Regulierung der Segelfällora, Dungung, Backqualität, Qualitätssmanagement, Verwertung, Ökologischer Kartoffelauf: Dungung, Pflanzenschutz und -verwertung; Bodenbearbeitungen; Mulch und Direktsaatverfahren; Feldfrüterbau; Feldgemüsebau; spezielle acker- und pflanzensanbauliche Techniken; Bioldiverstät der Kulturbiototope; Naturschutz und Landwirtschaft; Demonstration von faktoreller Feldversuchen; Fragesetzung, fachspezifischer Hintergrund und Methodik.																																	
Kompetenzen																																		
Schulssel.																																		
Unterrichtsprache																																		
Teilnahme.																																		
Voraussetzungen																																		
Veranstaltungen																																		
Prüfungen																																		
Studentenleistungen																																		
Sonstiges																																		

Universität Bonn
Wirtschaftliche
Fakultät

Projektseminar Agrarystechnik (Project Seminar Agrosystems)						
Modulnummer: MA-P-16	Werkload (h)	Umfang (LP)	Dauer (Semester)	Turnus	SS	POS: 704110160
Modulbeauftragter Prof. Dr. Peter Schluze Lammeres Beteiligte Dozenten Prof. Dr. Peter Schluze Lammeres: Dr. Lutz Damrow Anbietende Agrar-, Forst- und Ernährungswissenschaften Lehrinhalte Lernziele After passing this module students will have knowledge of the planning of agricultural and horticultural enterprises including their technological, labour management, machine mission, environmental and financial aspects. The students have the ability to perform the planning studies independently, draft of alternatives, evaluate different solutions and prepare the necessary documentation. Inhalte - Mediation of planning methods and tools with exercises in presentation software and data bank systems - Information acquisition and evaluation - Planning of farm operations for agricultural and horticultural commodities as well as for non food crops and biomass production - Project planning of farm building arrangements and preparation of planning documents - Sketching of farm buildings arrangements and preparation of planning documents - Aspects of labour management and machine mission organisation - Methods of cost estimation for machines and farm buildings - Hints for delivering and organizing paper presentation of planning tools and technical drawing - Planning of alternatives and solutions - Evaluation of alternatives for decision support - Presentation of the planning results - English/ German Keine Voraussetzungen - English proficiency - Workload SWS Workload [h] 30 4 180 S Lehrrorm Thema Gruppen- Groe [h] 30 4 180 Weranstaltungen - English/ German - Workload SWS Workload [h] S Prufungen Prufungsform(en) Prüfungsnummer 30 min und 15 min Diskussion benötigt unbenötigt Studienleistungen - A. als Zulassungs- - B. als Modulprüfung Sonstiges						
Inhalte Kompetenzen Schlussel- Kompetenzen Inhalte und Vertiefungen - Project planning and evaluation of agricultural and horticultural processes with respect to technologies and planning of Bewerkung Landwirtschaftlicher - Project planning of farm buildings and evaluation of agricultural and horticultural - Sketching of farm building arrangements and preparation of planning documents - Aspects of labour management and machine mission organisation - Methods of cost estimation for machines and farm buildings - Hints for delivering and organizing paper presentation of planning tools and technical drawing - Planning of alternatives and solutions - Evaluation of alternatives for decision support - Presentation of the planning results - English/ German Keine Voraussetzungen - English proficiency - Workload SWS Workload [h] S Prufungen Prufungsform(en) Prüfungsnummer 30 min und 15 min Diskussion benötigt unbenötigt Studienleistungen - A. als Zulassungs- - B. als Modulprüfung Sonstiges						

**5А410102-Агрокимё магистратура мұтахасислігі үкүв жарайнан жадвали ва үкүв
режасининг 2019 йилда таңдикланған үкүв режаси билан қиёсий-солиштирма
жадвали**

Назарий таълим ва илемий фаодият

1. Давлат аттестациясы

Малая анатомия

Английский

Такти-лар

ШЫКУВ РЕЖАСИ

1	Үкүв фанлары, блоктар ва фаолият турларинин номлари	2018 шул жылдын үкүв реже бүйнчы				2019 шул үкүв режеси бүйнчы				Аудиторияның оқыламасындарын	Плюх		
		Юқылама хажмасы, соатта % да				Юқылама хажмасы, соатта % да							
		Умумий	%	Кредит	Аудитория	Умумий	%	Аудитория					
1.00	Ұмумметодологиялық фанлар	480	26	16	240	240	13	120	-240				
1.01	Ілмий-тәдқиқот методологиясын	120		4	60	60		30	-60	-			
1.02	Махсус фанларни үйретиш методикасы	120		4	60	60		30	-60	-			
1.03	Аманаттың көрініштік тәсіл	240		8	120	120		60	-120	-			
2.00	Мұтакаббислиқ фанлары	900	48	30	450	930	52	390	+30	-			
2.01	Агрокимеда ілмий-тәдқиқот индидары	180		6	90	150		60	-30	-			
2.02	Үсемшилдер минерал өзекшіліктерінің физиологиялық асаслары	180		6	90	150		60	-30				
2.03	Агрокимевий харитномалар түзүн ва уақыттанған фондастарынан	180		6	90	210		90	-30	-			
2.04	Агрокименниң назарий асасларынан замонавий мұаммодалары	180		6	90	210		90	-30	-			
2.05	Түпнұсқыштың жағдайынан агрокимеда баркарор ривожлалашы	180		6	90	210		90	-30	-			
3.00	Тәжілдөр фанлары	480	26	16	240	630	35	270	+150				
	Жамыс:	1860	100	62	930	1800	100	780	+60				
4.00	Ілмий фаолият	1740		58	870	1800		780	-60				
4.01	Ілмий-тәдқиқот ва ілмий-педагогикалық магистрлік диссертацияны тайярлаш	720		24	360	780		360	-60				
4.02	Ілмий семинар	240		8	120	180		60	-60				
						360		120		Ілмий-педагогик иш			
4.03	Ілмий аманат (стажировка)	780		26	390	480		240	-300				
	Жамыс:	3600		120	1800	3600		1560					
5.00	Аттестациялар	224			112	540		300	-316				
	ЖАМЫСЫ:	3824			1912	4140		1860	-316				

Үқув ишлар бүйнчалык проректор

С.Я.Исламов